

Karar verme

Karar Verme

- Karar verme, çeşitli amaçlar, bunlara ulaştıracak yollar, araçlar ve imkânlar arasında seçim ve tercih yapmakla ilgili zihinsel, bedensel ve duygusal süreçlerin toplamıdır.
- Alternatifleri araştırmak, bulmak, her birinin yarar ve sakıncalarını karşılaştırmak zor ve stresli bir iştir.
- Yani karar verme sorunlarla ve belirsizliklerle mücadele etme ve onları bertaraf ederek neyin, nasıl, ne zaman yapılabileceğini ortaya koymaktır.

Karar Süreci

Karar Verme

- Karar, alt kademede önceden belirlenen ilke ve prosedürlere göre verilir
- Üst kademelerde durum değişir, stratejik nitelikte kararlar verilir
- Öğrenen örgüt: veri-bilgi toplama ve yaratma, işleme transfer etme yeteneği geliştirilmiş, böylece davranışlarını değiştirebilen örgüt
- Çevrelerinden bilgi toplayamayan, bilgi yaratamayan, bunları işleyerek kararlara dönüştüremeyen ve hızlı çalışamayan işletmelerin çevreleri ile bağları kopar, uyumları kaybolur, dezenformasyon ve entropi oluşur

Karar Verme

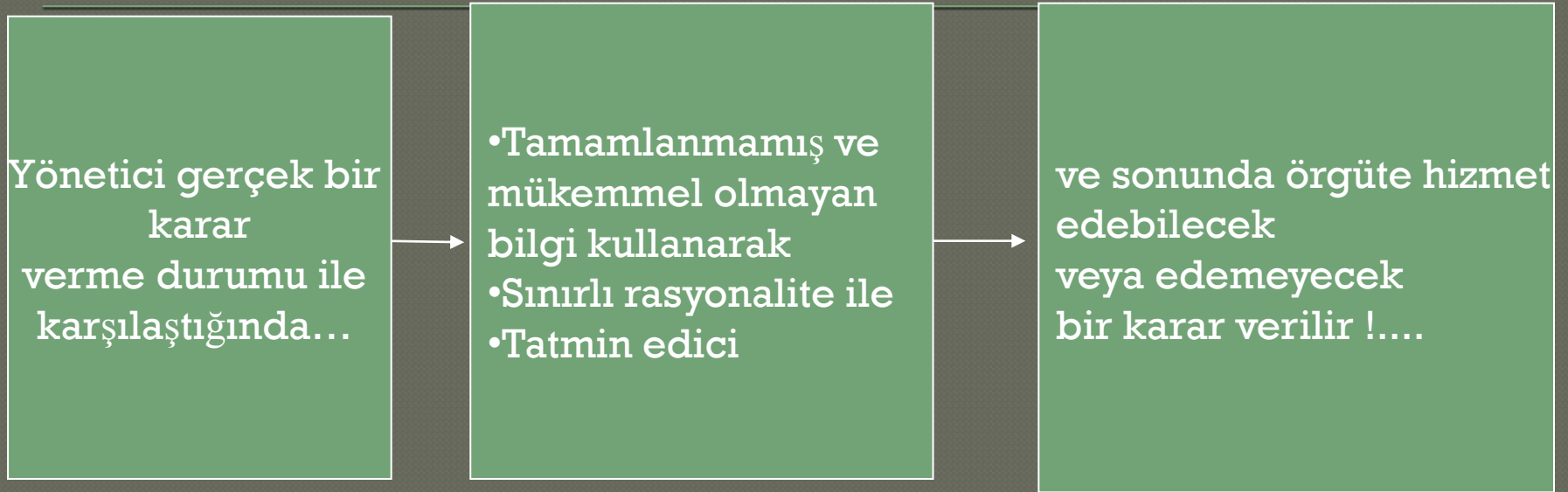
- Kritik Kararlar-Rutin Kararlar
- Merkezi Karar Verme-Yerinden Karar Verme
- Bireysel Karar-Grup Kararı
- Rasyonel Karar Verme-Sezgisel Karar Verme

Karar Çeşitleri ve Boyutları

Karar Çeşitleri

Programlanabilen Kararlar	Programlanmayan Kararlar
Tekdüze	Tekdüze olmayan
Tekrarlanan	Tekrarlanmayan
Koşulları belirli	Koşullar belirsiz

Karar Vermede Yönetimsel Model

- Sınırlı Rasyonalite: Karar vericinin bilinçsiz beceri ve refleksleri, bilgisi ile sınırlı karar varabilme durumu, seçim sınırlılığı

-
- ◉ Pragmatik Karar Verme Modeli
 - ◉ Karar Vermede Çatışma Modeli
 - ◉ Çöp Tenekesi
 - ◉ Bireysel Karar Verme

Karar vermeyi etkileyen bireysel etmenler

- ◉ Kişilik (fırsatçı-duygusal-yaratıcı)
- ◉ Önsezi (olasılıkları kavrayabilme)
- ◉ Stres
- ◉ Eğilimler, önyargılar, yanılıgılar
- ◉ Örgütsel kısıtlamalar
- ◉ Cinsiyet

Grupta Karar Verme

- Uyma
- Tercih kayması
- Grubun ortak düşünmesi

- Grup karar verme teknikleri
 - Beyin fırtınası
 - Delphi tekniği
 - Nominal grup tekniği
 - Kalite çemberleri
 - Şeytanın avukatı tekniği
 - Kendi kendini yöneten gruplar

Kararsızlık Nedenleri

- Veri bilgi yetersizliđi
- İy tanımlanmamış amaç-sorun
- Yetersiz tatminden uzak seçenek
- Seçim yapma ölçütlerinde yetersizlik
- Birbirine yakın çözüm
- Tercih edilen seçeneğin olumsuz sonuçlanmasında yıkıcı sonuçla karşılaşma
- Kararsız kişilikli yönetici
- Politika ve güç mücadeleleri
- Yanılgıya düşme eleştirilme korkusu
- Kişisel hedeflerde anlaşmazlık (yönetici ile örgüt)
- Olayın muhatabı kişi ile karar veren kişinin farklı olması

Karar Vermede Etik

- ◉ Etik deęerlere uygun karar verme
- ◉ Bakış açıları
 - Yararcılık
 - Haklara odaklanma
 - adalet
- ◉ Etik karara ilişkin sorular?
 - Yasal mı?
 - Dengeli mi ?
 - Kendimizi nasıl hissedeceęiz ?

- Film İzlenesi

- Genel Değerlendirme ve Tartışma